

das esse scribit Viennensem, Lugdunensem, Narbonensem primam & secundam, Alpinam, Novempopulanam, & secundam Aquitanicam: Lugdunensem enim pro Aquitanica prima ponit, mendisque plurimis refertam Novellam Honorii & Theodosii profert, quam doctissimus Sirmundus integram ex Codice Arelatensi restituit, quamque dabimus ubi de Arelato.

Alterum non minus observatione dignum referam, scilicet prædictam Notitiam Civilem tantum fuisse, & non Ecclesiasticam. Notitia Civilis vocatur, in qua Metropoles Civiles & provinciarum civitates castraque numerantur: Ecclesiastica verò, qua Metropoles Ecclesiasticæ seu Archiepiscopales & civitates Episcopales ipsis subjectæ. Quod autem Notitia hæc Ecclesiastica non fuerit, satis probavero, si plures ex Metropolitibus in ea recensitis Archiepiscopales non fuisse, sicut nec plures civitates Episcopales, demonstraverim. Id primum de Moguntia dicam, apud quam nonnisi sedem Episcopalem fuisse usque ad Bonifacium Archiepiscopum & Germaniæ Apostolum sub Zacharia Papa, qui hanc Archiepiscopalem fecit in favorem ejusdem Bonifacii, clarissimè videre est in Epistola ^a hujus summi Pontificis ad Bonifacium. Idcirco, inquit, *Beati Petri Apostoli auctoritate sancimus, ut supradicta Ecclesia Moguntina perpetuis temporibus tibi & successoribus tuis in Metropolim sit confirmata; habens sub se has quinque civitates, id est, Tungris, Coloniæ, Vormatiam, Spiraciam, & Trectis, & omnes Germaniæ gentes, quas tua Fraternitas per suam prædicationem Christi lumen agnoscere fecit.*

V.
NOTITIAM
ALLATAM CIVILEM ESSE,
NON ECCLESIASTICAM.

^a Zachar. Epist.
14. ad Bonifac.

Sic etiam cum Agrippina Colonia inter Suffraganeas sedes Moguntini Archiepiscopatus hac in Epistola recenseatur, eam tunc Metropolim fuisse Ecclesiasticam nemini nisi ignaro in mentem venire potest. Attamen ut luci lumen addamus, hujus erectionem in Metropolim proferam ex ejusdem Zachariæ Papæ ^b Epistola alia ad supradictum Bonifacium, in cujus gratiam honore isto donata est. *De Civitate namque illa, inquit, quæ nuper Agrippina vocabatur, nunc verò Colonia, juxta petitionem Francorum, per nostræ auctoritatis præceptum, nomini tuo Metropolim confirmavimus, & tuæ Sanctitati direximus pro futuris temporibus, ejusdem Metropolitanæ Ecclesiæ stabilitatem.* Hanc à Divo Athanasio Galliæ superioris Metropolim dici haud nescio, sed Civilem intellige, ut jam observavimus, non Ecclesiasticam. At & ex his conjice Episcopos utriusque Germaniæ, scilicet Moguntinensem, Argentoratensem, Nemetensem seu Spirensensem, Vangionensem seu Vormatiensem, Agrippinensem & Tungrensem sub Archiepiscopo Trevirensi, tamquam sub viciniore Metropolitano usque ad Bonifacii tempora degisse, ejusque Suffraganeos fuisse: sub quo enim alio esse potuerint nullus videtur suspicandi locus.

^b Zacharias Ep.
8. ad Bonifac.

Addam & Tarentasiam sex primis sæculis Metropolim Ecclesiasticam non fuisse, cum tunc inter Suffraganeas sedes Viennensis Archiepiscopi numerata sit à Leone primo ^c Epistola ad Episcopos provinciæ, his verbis: *Unde Viennensem civitatem, quantum ad Ecclesiasticam Justitiam pertinet, inhonoratam penitus esse non patimur: præsertim cum de receptione privilegii auctoritate jam nostræ dispositionis utatur. Quam potestatem Hilario Episcopo ablatam, Viennensi Episcopo credidimus deputandam. Qui ne repente semetipso factus videatur inferior, vicinis sibi quatuor oppidis præsidebit, id est, Valentia, & Tarentasie, & Genavæ, & Gratianopoli, ut cum his ipsa Viennæ sit quinta, ad cujus Episcopum omnium prædictarum Ecclesiarum sollicitudo pertineat: Reliquæ verò civitates ejusdem provinciæ sub Arelatensis Antistitis auctoritate & ordinatione consistent.* Idem confirmavit Symmachus Papa circa annum quingentesimum decimum tertium, in Epistola ^d ad Episcopos Galliæ, qua hæc ait: *Idcirco quemadmodum decessor noster Leo Papa dudum cognitis allegationibus partium desinivit, parochiarum numerum, vel quantitatem Arelatensi & Viennensi Sacerdotibus deputandam, & nos præcipimus nullius usurpatione transcendendi: sed ut ante prædiximus, juxta indulgentiam supradicti Pontificis, Valentiam, Tarentasiam, Genavam, atque Gratianopolim oppida Viennensis*

^c Leo 1. Papa
Epist. ad Episc.
Prov. 109.

^d Symmach.
Pap. Epist. 10.
ad Episc. Gal.

An-